QUICKSCAN Wet Natuurbescherming

Zuidzijdseweg 138 Polsbroek

bui-tegewoon
groenprojecten

IN OPDRACHT VAN

verstoep

QUICKSCAN Wet Natuurbescherming

Zuidzijdseweg 138 te Polsbroek

R.J.S. Terlouw

COLOFON:

© *Bui-TeGewoon* | groenprojecten ◊ publicatie 2021/38
Ouderkerk aan den IJssel, juni 2021
Auteur : R.J.S. Terlouw
In opdracht van : Verstoep BV-Schoonhoven

Disclaimer:
De inhoud van dit rapport is met uiterste zorg samengesteld. De informatie in dit document wordt aangeboden zonder enige garantie. ***BUI-TE*GEWOON | groenprojecten** sluit alle aansprakelijkheid uit voor enigerlei directe of indirecte schade, van welke aard dan ook, die voortvloeit uit of verband houdt met het gebruik van dit document.
Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt door middel van drukwerk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder schriftelijke toestemming van ***BUI-TE*GEWOON | groenprojecten** en de opdrachtgever, noch zonder toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

1] Inleiding en doel 3.

2] Locatie plangebied 3.

3] Doel en centrale vraagstelling 4.

4] Criteria 5.
4.1. Algemene criteria 5.
4.2. Reikwijdte 5.

5] Werkwijze 6.

6] Voorgenomen ontwikkeling 7.

7] Bureaustudie & veldonderzoek 8.
7.1. Beschermde natuurwaarden 8.
7.2. Beknopte levering NDFF 9.
7.3. Raadpleging overige bronnen 9.
7.4. Locatie bezoek 10.

8] Beoordeling soortgroepen, beschermde soorten en –situaties 14.
8.1. Algemeen 14.
8.2. Habitat 15.
8.3. Soorten en omstandigheden 15.

9] Conclusies 18.

10] Bronnen en literatuur 19.

BIJLAGEN.

1. Verantwoording ecologische deskundigheid – Bui-TeGewoon | groenprojecten
2. Beknopte levering NDFF
3. Registratie aanvullend onderzoek te dempen sloten
4. Ecologisch werkprotocol bij dempen sloten

1]. Inleiding en doel

Aan de Zuidzijdseweg 138 te Polsbroek worden enkele schuren en een hooiberg achter een voormalige boerderij woning gesloopt. De voormalige boerderij woning met achterhuis blijven gespaard. Omtrent het al dan niet slopen van een aangebouwde schuur is nog geen beslissing omtrent sloop genomen. Op het perceel worden een tweetal nieuwe schuren geplaatst en kuilplaten gerealiseerd. Om de voorgenomen ontwikkeling te realiseren zal een deel van een sloot worden gedempt en vervangend water worden gegraven.

Voorafgaand aan de ruimtelijke procedure is ecologische informatie nodig om de voorgenomen ontwikkeling te onderbouwen. Hiervoor is het noodzakelijk om een QuickScan Wet natuurbescherming op te stellen. De QuickScan moet inzicht geven in het mogelijk voorkomen van beschermde natuurwaarden op de te ontwikkelen locatie, alsmede of het ontwikkelingsplan effecten heeft op beschermde gebieden binnen de invloedsfeer van de voorgenomen maatregel.

Wanneer het aannemelijk is dat er beschermde soorten en/of situaties aanwezig zijn kan aanvullend onderzoek noodzakelijk blijken alvorens ontheffing kan worden aangevraagd.
Bij ruimtelijke ontwikkeling geldt dit voor soorten die zijn geplaatst in tabel 1 (beschermingsregiem soorten vogelrichtlijn), tabel 2 (beschermingsregiem soorten habitatrichtlijn) of tabel 3 (beschermingsregiem andere soorten) van de Wet Natuurbescherming of soorten en situaties die anderszins een vergelijkbare beschermde status hebben.
Voor de verstoring of aantasting van beschermde natuurwaarden kan een ontheffing ex. artikel 3.3 van de Wet Natuurbescherming nodig zijn. Een QuickScan Wet Natuurbescherming heeft een verkennend karakter, dit houdt in dat bij mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten aanvullend onderzoek noodzakelijk kan zijn in de activiteit periode van de soort. Voor sommige soorten zijn hiertoe meerdere bezoeken noodzakelijk en/of is onderzoek in een vastgestelde periode van het jaar vereist.

Verstoep, Bouwadvies-Architectuur-Ontwikkeling B.V. heeft Bui-TeGewoon | groenprojecten verzocht een QuickScan Wet Natuurbescherming uit te voeren voor bovenvermelde locatie om de mogelijke aanwezigheid van soorten te verkennen en de effecten op beschermde gebieden te beoordelen.
De onderhavige rapportage geeft de resultaten van deze QuickScan weer.

2]. Locatie plangebied

De locatie Zuidzijdseweg 138 te Polsbroek is kadastraal bekend als Lopik sectie D nummers 1086, 1114, 1115, 1161, 1162.

De locatie valt in zijn geheel binnen het kilometerhok met nummer 120-444 en is gelegen ten oosten van de kern Polsbroek (gemeente Lopik) in de lintbebouwing van Zuidzijdseweg in polder Polsbroek. De projectlocatie is onderstaand topografisch en kadastraal weergegeven.

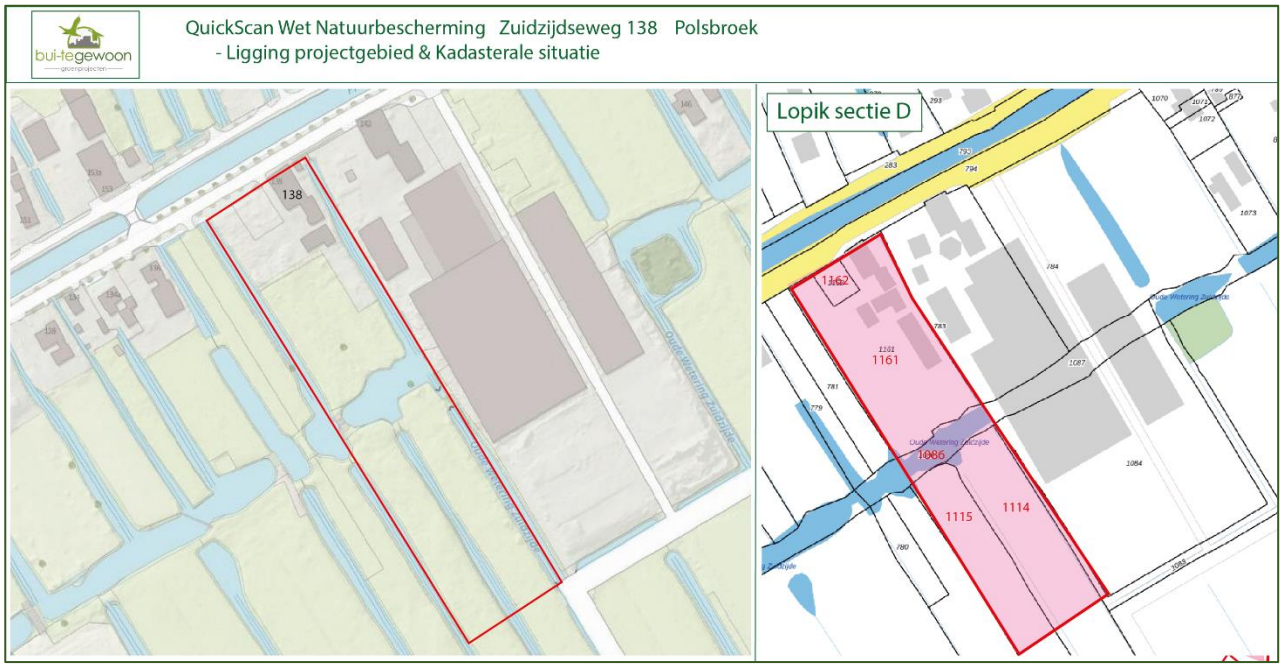

Figuur 1. Ligging plangebied en kadastrale situatie

Zuidzijdseweg 138 te Polsbroek betreft een voormalige boerderij met enkele schuren en een voormalige hooiberg. De boerderij woning met achterhuis zal worden gehandhaafd en is momenteel in gebruik voor bewoning. Aan de oostelijke achterzijde is schuur/stal aangebouwd. Een beslissing of deze zal worden geamoveerd of gehandhaafd is nog niet definitief genomen.

Op het perceel zijn nog enkele schuren aanwezig die grotendeels aan elkaar zijn gekoppeld. Ook is er een voormalige hooiberg aanwezig en zijn er enkele voormalige betonnen silo's zonder dak op het terrein. Aan de oostzijde en de zuidzijde zijn watergangen gelegen die worden gedempt. Op de nieuwe grens van het bouwblok zal een nieuwe watergang als compenserend water worden aangelegd. De overige terreindelen bestaan uit grasland met lokaal enige beplanting en bomen.

Een luchtfoto met nummering van de te slopen opstallen is opgenomen als figuur 2.

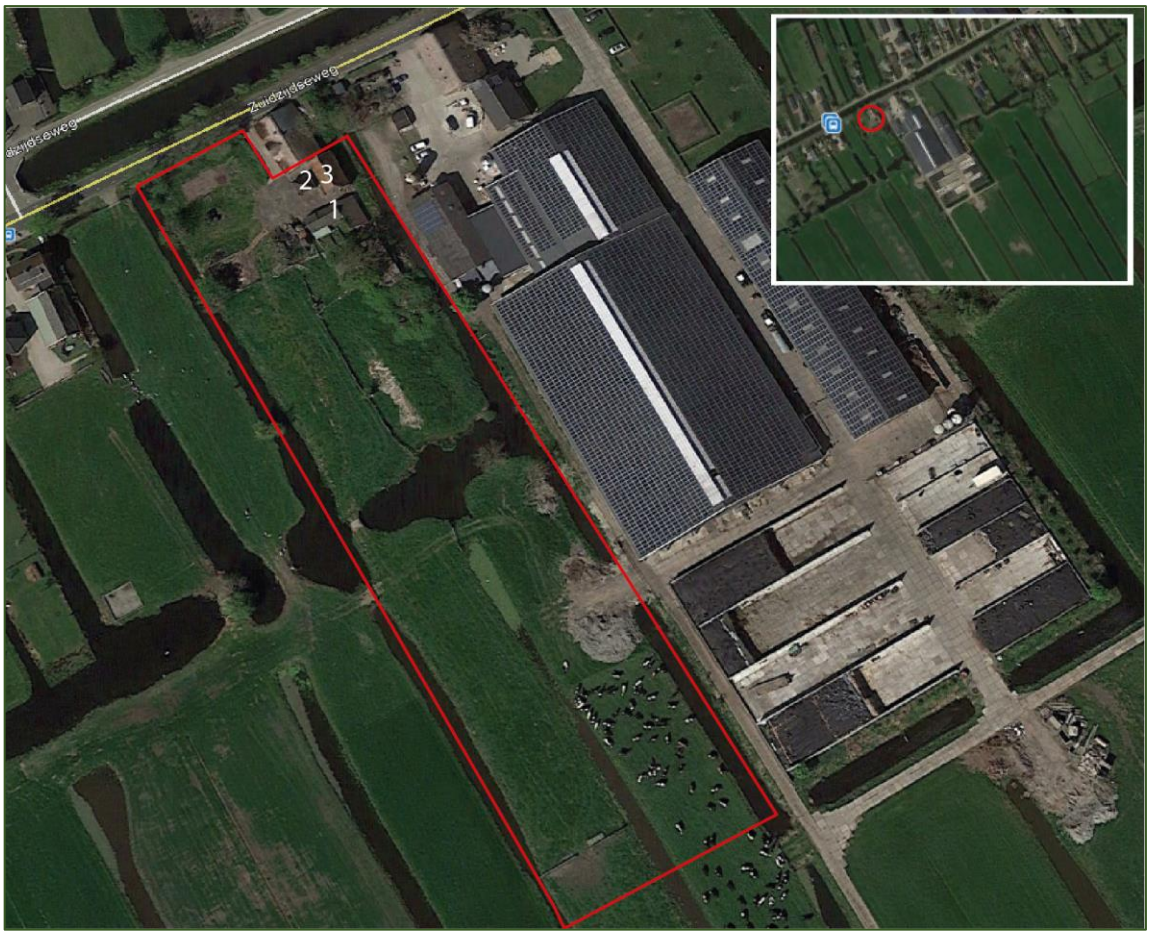

Figuur 2. Luchtfoto projectgebied (bron: Google earth)

3] Doel en centrale vraagstelling

De QuickScan Wet Natuurbescherming wordt uitgevoerd om te bepalen of de geplande ontwikkeling passend kan worden uitgevoerd, of eventueel aanvullend onderzoek noodzakelijk is en welke mitigerende maatregelen eventueel moeten worden toegepast om tot een passende uitvoering te kunnen komen. De centrale vraagstelling is vierledig en luidt als volgt: ·

- Zijn er voldoende ecologische gegevens beschikbaar omtrent het voorkomen van (zwaarder) beschermde flora en fauna in het projectgebied;
- Is er in het gebied habitat aanwezig waar (zwaarder) beschermde soorten voor kunnen komen;
- Heeft de voorgenomen ontwikkeling effect op beschermde gebieden in de invloedsfeer van het projectgebied;
- Zijn de beoogde werkzaamheden en maatregelen passend binnen de Wet natuurbescherming uitvoerbaar.

4] Criteria

4.1. Algemene criteria

Op de onderhavige QuickScan zijn de volgende criteria van toepassing:

Het onderzoek dient onafhankelijk te worden uitgevoerd. Bui-TeGewoon | groenprojecten verklaart geen belangen te hebben bij de uitkomst van het onderhavige onderzoek;

- Het onderzoek dient onafhankelijk te worden uitgevoerd. Bui-TeGewoon | groenprojecten verklaart geen belangen te hebben bij de uitkomst van het onderhavige onderzoek;
- Het onderzoek dient te worden uitgevoerd door een deskundige ecoloog die voldoet aan de hiervoor gestelde criteria. Het onderhavige onderzoek is uitgevoerd door Bui-TeGewoon | groenprojecten, de heer R.J.S. Terlouw. Terlouw heeft ruim 35 jaar ervaring in verschillende functies als ecoloog en als regiohoofd terreinbeheer bij een natuur beherende organisatie *(bijlage 1)*;
- Gegevens gebruikt ten bate van het onderzoek dienen objectief te zijn verkregen en uit betrouwbare bronnen voort te komen;
- De kwaliteit van het onderzoek dient aan de hand van de rapportage te kunnen worden beoordeeld door het bevoegd gezag;
- Omtrent de uitkomsten van het onderzoek dient begrijpbaar voor opdrachtgever en/of gebruiker te worden gerapporteerd;
- Dit onderzoek is maximaal drie jaar geldig na de opleverdatum.

4.2. Reikwijdte

In deze ecologische Quick Scan wordt getoetst aan de soortbescherming en gebiedsbescherming van de Wet Natuurbescherming. Daarnaast wordt getoetst of er negatieve effecten zijn te verwachten op beschermde gebieden.

Soortbescherming

Onderzocht wordt of mogelijk verbodsbepaling uit de Wet natuurbescherming worden overtreden bij uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden of gebiedsontwikkeling. De toetsing vindt plaats op vogelrichtlijnsoorten (artikel 3.1), habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5), andere soorten uit de wet Natuurbescherming (artikel 3.10) en het zorgplichtartikel (artikel 1.11).

Gebiedsbescherming

Er wordt onderzocht of er negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde gebieden. In de Wet Natuurbescherming gaat dat om Natura 2000-gebieden (artikel 2.7) of bijzondere nationale gebieden. Daarnaast wordt rekening gehouden met provinciaal beleid zoals het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de provinciale verordening belangrijke weidevogelgebieden en strategische reservering natuur. Een wat grotere afstand tussen projectgebied en beschermd gebied betekent niet altijd dat negatieve effecten per definitie uitgesloten kunnen worden. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van een negatief effect op soorten die buiten een beschermd gebieden verblijven of effecten door depositie van stikstof.

Indien negatieve effecten op beschermde gebieden niet uitgesloten kunnen worden, is vervolg onderzoek nodig, zoals een ‘voortoets’ of ‘NNN-toetsing’. Deze nadere toetsing maakt geen onderdeel uit van deze Quick Scan. Ook het aanvragen van een ontheffing maakt geen onderdeel uit van een ecologische Quick Scan.

Beoordeling

Indien negatieve effecten op beschermde soorten of gebieden niet uitgesloten kunnen worden, wordt in eerste instantie beoordeeld of deze kunnen worden gemitigeerd of gecompenseerd, Ook wordt beoordeeld of effecten kunnen worden voorkomen door de werkzaamheden onder een ecologisch protocol uit te voeren. Hiervoor worden adviezen verstrekt die ter beoordeling kunnen worden voorgelegd aan het bevoegd gezag. Indien aanvullend onderzoek noodzakelijk wordt geacht wordt dit vermeldt, de criteria waaraan dit dient te voldoen worden hierbij benoemd.
Eventueel nadere onderzoek maakt geen onderdeel uit van de onderhavige Verkenning Wet Natuurbeheer. Ook het aanvragen van een ontheffing maakt hier geen onderdeel van uit.

5]. Werkwijze

Ten bate van de Quick Scan heeft zowel een bureauonderzoek als locatieonderzoek plaatsgevonden. Nadat een opdracht tot QuickScan is verkregen wordt in een oriënterend gesprek met bewoner en/of opdrachtgever de voorgenomen ontwikkeling verkend en worden plandocumenten als aanwezige bouw- en inrichtingstekeningen ingezien.
Aansluitend vindt een bureaustudie plaats waarbij het gebied topografisch wordt verkend aan de hand van topografische atlassen, de websites “OpenTopo” en “Google Earth”. Gelet wordt op aanwezige gebieden, elementen en habitats als kleine landschapselementen, watergangen, en structuren als bijvoorbeeld bomenrijen, die aanwijzingen kunnen geven voor mogelijk gebiedsgebruik door fauna. Aan de hand van de bodemkaart en de website van het waterschap worden o.a. drooglegging, vigerend waterpeil en bodemsituaties beoordeeld. Speciale aandacht wordt besteed aan de aanwezigheid van mogelijk ingraafbare bodem als stroomruggen en zandopduikingen, die bijvoorbeeld in verband met het voorkomen van rugstreeppad kunnen worden gebracht en gebieden met een geringe drooglegging of extensief grondgebruik die habitat kunnen bieden aan beschermde flora en fauna.

Om te kunnen bepalen of de voorgenomen werkzaamheden effect kunnen hebben op beschermde natuurgebieden, wordt gekeken of het projectgebied planologisch beschermd is en of er beschermde gebieden rond het projectgebied aanwezig zijn. De ligging wordt bepaald door gebruik te maken van de kaartmachines van het ministerie van Economische Zaken m.b.t. wettelijk beschermde gebieden en het raadplegen van de websites van de provincie Zuid-Holland.

Om het mogelijk voorkomen van flora en fauna te beoordelen wordt bij aanvang standaard een zogenaamde “beknopte levering” bij het NDFF geraadpleegd. Naast de beknopte levering wordt via verschillende zoekfuncties gericht gezocht naar mogelijke inventarisaties en rapportages van natuur en landschap uit het recente verleden. De website waarneming.nl wordt gecheckt op vermelde waarnemingen van soorten uit de Habitat- en Vogelrichtlijn alsmede Rode lijst soorten voor een periode tot vijf jaar terug. Verspreidingsatlassen van gegevens verzamelende organisaties worden geraadpleegd waarbij er rekening mee wordt gehouden dat de onderzoeksperiode van deze atlassen, voorafgaand aan publicatie, veelal leidt tot gegevens ouder dan 5 jaar die in sommige situaties als onvoldoende recent moeten worden beoordeeld. In diverse archieven en zoekmachines is gezocht naar relevante informatie met betrekking tot natuur en landschap in de afgelopen vijf jaar. De resultaten worden benut voor het opstellen van een checklist met mogelijk aanwezige beschermde soorten en/of situaties.

De op deze wijze verkregen lijst van mogelijk aanwezige soorten wordt vergeleken met de vermelde aantallen per soortgroep uit de beknopte levering NDFF. Bovenstaande activiteiten leidt tot de definitieve lijst met mogelijk aanwezige soorten en habitats die als checklist wordt gehanteerd bij het locatiebezoek. Op basis van de volgens bovenstaande systematiek opgestelde lijst van (mogelijk) aanwezige soorten wordt een locatiebezoek gepland en uitgevoerd waarbij rekening wordt gehouden met tijdens het bureauonderzoek gevonden specifieke aandachtsvelden.

Het terreinbezoek wordt opgesplitst in twee delen. In het eerste deel wordt de feitelijke situatie van het projectgebied en de aanwezige habitat gekarteerd. Hierbij worden (indien aanwezig) aantekeningen gemaakt van breedte en diepte van watergangen, aanwezige vegetatietypen waarbij, indien relevant, ook de kruidenrijkdom van graslanden, de botanische kwaliteit van oevervegetaties en de aanwezigheid van watervegetaties worden beoordeeld.
Aanwezigheid van bomen en houtopstanden en hier binnen eventuele aanwezigheid van holte bomen (als mogelijke verblijfplaats voor fauna) of lijnvormige structuren (migratieroute voor vleermuizen) worden eveneens geregistreerd.

Nadat het projectgebied is verkend op basis van de aanwezige habitat wordt een tweede ronde door het projectgebied gemaakt. Tijdens deze rondgang wordt op voor beschermde soorten geschikt beoordeelde locaties/habitats, gericht naar tabel 1, 2 en 3 soorten volgens de Wet Natuurbescherming, gezocht. Opstallen en kunstwerken als bijvoorbeeld bruggen worden gecheckt op muurplanten, holten en aanwezige nesten (bijv. voor huismussen geschikten daken, boerenzwaluwen onder bruggen, etc.) en bereikbare ruimten (plafonds/spouwmuren) en/of mestsporen van bijvoorbeeld vleermuizen. Houtopstanden worden gecheckt op (jaarrond) beschermde nesten en geschiktheid als broedhabitat. Holte bomen worden met een spiegellamp of boomcamera gecontroleerd.

Indien watergangen onderdeel uitmaken van de ontwikkelingslocatie wordt de geschiktheid voor beschermde soorten visueel beoordeeld. Indien watergangen waarin mogelijk beschermde soorten aanwezig kunnen zijn tot het projectgebied behoren, wordt met behulp van een standaard steeknet een eerste proefbemonstering uitgevoerd conform de hiervoor geldende protocollen van RAVON (amfibieën & vissen) en mollusken (Stichting Anemoon). Hierbij worden o.a. specifiek geschikte habitats voor beschermde vissoorten en platte schijfhoren bemonsterd. Van gevonden schijfhorenslakken wordt thuis een monster met behulp van een binoculair (10-30x) gedetermineerd om eventuele aanwezigheid van bijvoorbeeld platte schijfhoorn vast te kunnen stellen.
Graslanden en oevervegetaties worden beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde plantensoorten en als broedhabitat. Indien soorten als bijvoorbeeld ringslang, rugstreeppad, vleermuizen, groene glazenmaker, waterspitsmuis, etc. mogelijk voorkomen op de ontwikkelingslocatie kan aanvullend onderzoek worden geadviseerd.

Wanneer het voorkomen van beschermde soorten of situaties wordt aangetoond of niet valt uit te sluiten, moet afhankelijk van de bevindingen voorstellen worden opgesteld voor aanvullend onderzoek of de aanvraag van een ontheffing worden doorlopen. Ook kan het treffen van mitigerende maatregelen of uitvoering volgens een ecologisch werkprotocol worden geadviseerd. Dit kan zowel gericht zijn op soorten, situaties als het type van de werkzaamheden.

6]. Voorgenomen ontwikkeling

Vanuit de opdrachtgever, Verstoep B.V. en door de initiatiefnemer, de heer Verweij tijdens het locatiebezoek, zijn de voorgenomen ontwikkeling toegelicht. Onderstaande informatie is hierbij verkregen:

“Het projectplan voorziet in het slopen van de aanwezige schuur en hooiberg, het dempen van delen van watergangen en het nieuwbouwen van twee schuren en kuilplaten. Op de nieuwe grens van het bouwblok zal een nieuwe watergang worden gegraven die tevens als vervangend water zal dienen. De aangebouwde schuur/stal aan de oorspronkelijke boerderij woning die blijft gehandhaafd is nog in overweging. Het is wenselijk deze schuur in de QuickScan te betrekken, maar de resultaten steeds afzonderlijk te benoemen zodat deze opstal eenvoudig is te isoleren voor de vergunning aanvraag”.

Een weergave van de voorgenomen ontwikkeling is opgenomen als figuur 3.

Figuur 3. Toekomstige situatie (BRON: Verstoep BV)

7] Bureaustudie en veldonderzoek

7.1] Beschermde natuurwaarden

- Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van natuurgebieden in Nederland. Het gaat daarbij om de bescherming van gebieden van nationaal belang (de Beschermde Natuurmonumenten) en van internationaal belang (Natura 2000). In een groot aantal gevallen overlappen de Beschermde Natuurmonumenten de gebieden die zijn aangewezen als Natura 2000-gebied. De waarden die behoren bij het Beschermd Natuurmonument zijn dan meegenomen in het Natura 2000 ontwerp of concept aanwijzingsbesluit.

Er zijn geen Beschermde Natuurmonumenten in de zin van de wet in de directe omgeving van de projectlocatie aanwezig. Het meest nabij gelegen Natura 2000 gebied betreft N2000 Lekuiterwaarden het N2000 gebied Reeuwijkse plassen & polder Stein is gelegen op 4860 meter in noordelijke richting (figuur 4).

➢ ***Op basis van de aard en omvang van de voorgenomen ontwikkeling worden geen effecten verwacht op N2000 gebieden.***

- Nationaal Natuur Netwerk (voorheen EHS)

De meest nabij gelegen NNN-gebieden betreffen NNN Willeskop op 2665 in noordoostelijke richting en NNN Lekuiterwaarden op circa 5000 meter in zuidelijke richting.
NNN Willeskop betreft een combinatie van Moeras, Kruiden & faunarijkgrasland en Vochtig hooiland. NNN Lekuiterwaarden betreft riviernatuur en stroomdalgraslanden.

➢ ***De afstand tot en aard & omvang van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling zal geen effect veroorzaken op de doelstellingen van genoemde NNN gebieden.***

- Begrenzing leefgebied open grasland

Graslandgebieden rondom de projectlocatie zijn door de provincie Utrecht begrenst als weidevogel randzone en weidevogel kerngebied.
Binnen deze polderdelen kunnen pakketten met weidevogelbeheer gesloten door het Agrarisch Collectief. Voor de weidevogelrandzone kan dit uitsluitend als er aantoonbaar een weidevogel kern aanwezig is en het beheer hierop kan worden toegespitst.

De projectlocatie grenst direct aan de weidevogelrandzone. Het is een polderdeel met intensief agrarisch gebruik en zonder een ruime verspreiding van weidevogels. Het weidevogelkerngebied ten noorden van de buurtschap is rijker aan weidevogels. Het wordt door van de projectlocatie gescheiden door een dubbele buurt met vrij gesloten bebouwingslint en erfbeplantingen.
Overige natuurdoelen van het leefgebied open grasland betreffen oever- en graslandvegetaties en zijn niet verstoringsgevoelig.

➢ ***Als gevolg van de aard en omvang van de werkzaamheden en de tussenliggende verstoorde zone van het aangrenzende gebied voor weidevogels, die niet wordt versterkt of vergroot, wordt geen effect van de voorgenomen ontwikkeling op weidevogels of andere natuurdoelen verwacht.***

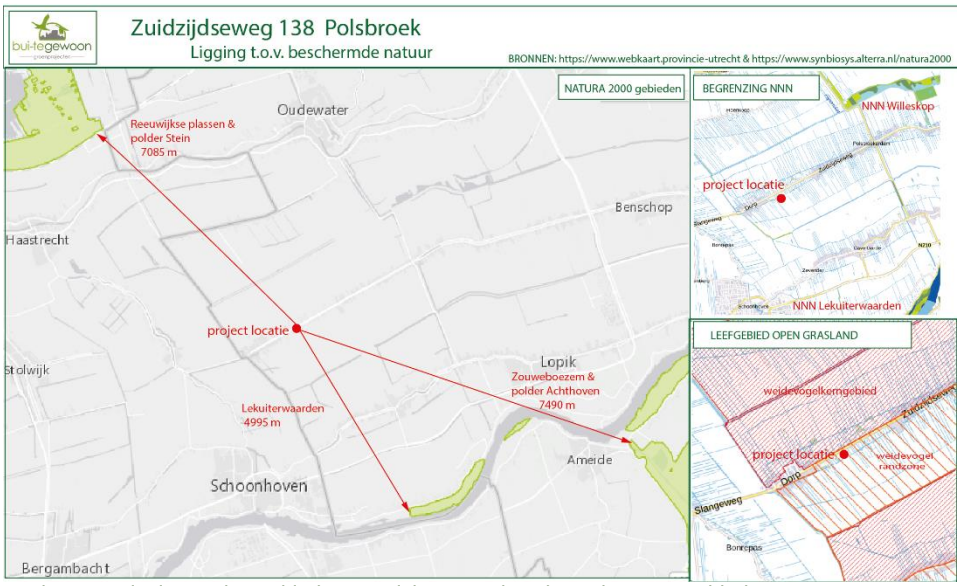

Figuur 4. Ligging projectgebied ten opzichten van beschermde natuurgebieden

7.2] Beknopte levering NDFF

Via het raadplegen van de beknopte levering bij het Natuurloket vanuit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) is beoordeeld welke informatie over het voorkomen van beschermde soorten aanwezig is en met welke volledigheid soorten in het gebied zijn onderzocht. De geleverde gegevens hebben betrekking op het voorkomen van soorten gedurende de periode 2010–2019.

De NDFF rapportage van kilometer hok 120 – 444 waarbinnen de projectlocatie is gelegen betreft nummer HNL-2021-54 d.d. 04 mei 2021 en laat zien dat het gebied voor broed- & wintervogels, amfibieën en dagvlinders als goed onderzocht wordt beoordeeld.

Als redelijk onderzocht worden de soortgroepen vaatplanten en vleermuizen gemeld in de beknopte levering. Alle overige soortgroepen scoren een slechte of onbepaalde onderzoekintensiteit.

Op basis hiervan moet de beschikbare ecologische informatie van het atlasblok waar binnen de projectlocatie is gelegen als matig tot redelijk onderzocht worden beoordeeld.

Uit de groep van de vleermuizen worden drie soorten en uit de groep van de amfibieën één soort uit de Habitatrichtlijn voor het atlasblok vermeld. Voor de 'Wet Natuurbescherming-andere soorten' landzoogdieren (5) en amfibieën (2) gemeld. Voor de vogelrichtlijn zijn 29 soorten broedvogels en 171 soorten wintervogels vastgesteld. Als rode-lijst soorten worden vaatplanten (1), vleermuizen (1) landzoogdieren (4) en broedvogels (5) soorten vermeld.

De resultaten van de beknopte levering zijn samengevat in tabel 1. De rapportage is integraal opgenomen als bijlage 2.

Soort groepen	Onderzoek status NDFF		Rode lijst	Wet Natuur-bescherming	Vogelrichtlijn	Habitat richtlijn
Vaatplanten	Slecht		0	0	0	0
Mossen	Niet		0	0	0	0
Korstmossen	Niet		0	0	0	0
Paddenstoelen	Niet		0	0	0	0
Land zoogdieren	Slecht		1	2	0	0
Vleermuizen	Redelijk		1	0	0	4
Vogels - broedvogels	Redelijk		11	0	31	0
- wintervogels	Redelijk		0	0	137	0
Amfibieën	Goed		0	3	0	1
Reptielen	Niet		0	0	0	0
Vissen	Redelijk		0	0	0	0
Dagvlinders	Redelijk		0	0	0	0
Macronachtvlinders	Niet		0	0	0	0
Micronachtvlinders	Niet		0	0	0	0
Libellen	Goed		0	0	0	0
Sprinkhanen en krekels	Onbepaald		0	0	0	0
Over. ongewervelden	Niet		0	0	0	0

Tabel 1. Voorkomen van beschermde soorten per soortgroep in kilometer hok 120-444 volgens NDFF

7.3.] Raadpleging overige bronnen

Naast het beoordelen van de beknopte levering is de website Waarnemingen.nl bezocht en is gericht gezocht op voor het plangebied relevant geachte soorten voor de periode 01 januari 2017 tot heden.

Voor de soortgroepen broedvogels, zoogdieren, vleermuizen, vissen en amfibieën zijn de verspreidingskaarten op de websites van RAVON, SOVON, VZZ, Vleermuisnet & EIS-Nederland beoordeeld en zijn de verspreidingsatlassen van deze soorten geraadpleegd. Opgemerkt wordt dat de periode van gegevens verzamelen voor veel publicaties en atlassen langer dan vijf jaar terug is geweest.

Via gerichte zoektermen is actief gezocht naar publicaties en rapporten met betrekking tot inventarisaties en soorten uit het gebied. Deze zijn niet aangetroffen.

7.4.] Locatie bezoek

Op 02 juni 2021 heeft een omgevingsbezoek plaatsgevonden in de ruime omgeving van de projectlocatie om te beoordelen of mogelijke effecten van het ontwikkelingsplan op natuurwaarden in de directe omgeving kunnen optreden. Aansluitend is de projectlocatie bezocht, waarbij de betrokken locatie en opstallen, zowel in- als uitwendig, is geïnspecteerd en beoordeeld op aanwezige of mogelijk aanwezige soorten en habitats.

A – Opstallen

De te slopen opstallen zijn ten bate van de onderhavige rapportage van een nummer codering voorzien. Deze is weergegeven in figuur 2 op pagina 4.

Opstal 1 betreft een aantal gekoppelde schuren die als één opstal zijn onderzocht. De wanden bestaan deels uit betonblokken zonder spouw of open stootvoegen en deels gepotdekseld hout. Het dak is van asbest en kunststof golfplaten. Het geheel is op meerdere plaatsen door kieren, scheuren, ontbrekende deuren en planken vrij toegankelijk voor dieren.
Ook ontbreken er deel van het dak en in sommige delen spontane opslag van struiken en bomen op gang gekomen. Eén van de ruimten wordt nog gebruikt als schuilruimte voor enkele geiten.
Er is geen afgesloten plafond of inkruipbare ruimte als spouw aanwezig. Als gevolg van de verschillende openingen is het geheel tochtig en niet vorstvrij, waardoor het als ongeschikt voor vleermuizen is beoordeeld. In één van de ruimten werd in een hoek van muren op een balk een bewoond nest van een winterkoning aangetroffen. Zolang er eieren, niet vliegvlugge jongen aanwezig zijn of jonge vogels nog regelmatig op het nest terugkeren, kan er niet worden gesloopt.

Figuur 5. Opstal 1 buitenzijde

Figuur 6. Opstal 1 binnenzijde

Opstal 2 betreft de voormalige hooiberg die nu als half open berging in gebruik is. Zowel de wanden zijn opgetrokken uit stalen golfplaten, zonder spouw of plafond. Het dak is van een bitumen golfplaten constructie en deels bekleed met dakleer. Aan de zuidzijde is geen wand aanwezig waardoor hier een open front aanwezig is. De Hooiberg is hierdoor vrij toegankelijk voor dieren. In de hooiberg staat oud huisraad en diverse andere spullen opgeslagen.

De ruimte is inpandig geïnspecteerd op aanwezigheid van broedvogels, restanten van oudere nesten en sporen van vogels en vleermuis verblijf (mest). Met uitzondering van een nest van een duif op één van de spanten van de dakplaten zijn er geen dieren of sporen van dieren aangetroffen.
Een fotoregistratie is opgenomen in figuur 7 & 8.

Figuur 7. Hooiberg buitenzijde

Figuur 8. Hooiberg inpandig

Opstal 3 betreft een schuurstal die rechtsreeks tegen de achterzijde van de boerderij woning is aangebouwd. Momenteel is nog in overweging of deze schuur eveneens zal worden gesloopt dan wel voorlopig gehandhaafd en/of worden hersteld.

De schuur is opgebouwd van metselwerk zonder spouwen. Wel zijn er diverse ruime scheuren die inkruipbaar zijn. Inpandig is de schuur opgedeeld in meerdere afgesloten ruimten. Ondanks dat de opstal door kieren en niet sluitende deuren toegankelijk is, is het binnen niet tochtig en vrij donker. De opstal is voorzien van een zolder die eveneens via verschillende openingen toegankelijk is voor dieren. Het dak betreft een pannendak, die zonder plafond koud op de balklaag met panlatten zijn aangebracht. Op verschillende plaatsen ontbreken er enkele dakpannen.

Figuur 9. Opstal 3

Inpandig is de schuur niet in gebruik. De schuur is inpandig beoordeeld op de aanwezigheid van dieren. Deze zijn niet aangetroffen. Evenmin zijn sporen van recent verblijf als mest van vogels en/of vleermuizen en nestrestanten aangetroffen tijdens de inspectie. Als gevolg van het ontbreken van spuwen en plafond zijn er geen inkruipbare ruimten. De opstal en in het bijzonder de zolder is als mogelijke verblijfplaats voor vleermuizen beoordeeld. Hoewel er tijdens de QuickScan geen aanwijzingen van (recent) gebruik zijn aangetroffen kan gebruik door vleermuizen niet worden uitgesloten. Een fotoregistratie is opgenomen in figuur 9.

B] - Erf

Op het terrein zijn nog enkele betonplaten aanwezig ongeschikt voor gebruik door dieren. Op het achterste perceeldeel is een betonplaat aanwezig. De plaat is niet gecshikt voor gebruik door dieren (figuur 10).

Figuur 10. beton elementen op het erf

Het erf heeft binnen het projectgebied enkele solitaire bomen en lokaal wat struik beplanting. Alle bomen en beplanting is geïnspecteerd op de aanwezigheid van (jaarrond) beschermde nesten. Deze zijn niet aangetroffen. Op het achterste perceel deel is een knotwilg in verregaande staat van afsterven aanwezig. De scheuren en kieren in deze boom zijn geïnspecteerd op de aanwezigheid van nesten en of vleermuis gebruik. Dit is niet vastgesteld.

Figuur 11. Bomen binnen het projectgebied

De graslanden zijn allen kort gemaaid/begraasd en bestaan overwegend uit grof gras met verspreid enkel kruiden. Het betreft alleen soorten die wijzen op een stikstofrijk milieu en ruderale terrein omstandigheden (vogelmuur, paarse dovenetel, ridderzuring, groet brandnetel, etc.)

Ten bate van de voorgenomen ontwikkeling moeten meerdere sloten worden gedempt. Het betreft een geheel geïsoleerde kop sloot naast de boerderij (a), een scheisloot tussen het huidige bedrijfserf en de projectlocatie (b) een deel van de voormalige wetering (c), en twee binnen sloten op het achterste grasland deel (d & e). Een kaartbeeld met slootnummering is opgenomen als figuur 12.

Figuur 12. Te dempen sloten

De sloten hebben geen waterplanten vegetaties. Met uitzondering van sloot e waar een beperkte hoeveelheid kroos op het wateroppervlak aanwezig is. Oevervegetaties van enige betekenis zijn uitsluitend aan de zuidzijde van de voormalige wetering (c) aanwezig. Alle oevers zijn onderzocht op de aanwezigheid van beschermde plantensoorten, nesten van vogels of anderszins beschermde situaties vanuit de Wet natuurbescherming. Deze zijn niet aangetroffen.

Parallel aan de het veldbezoek heeft een steeknet bemonstering plaatsgevonden en zijn oevervegetaties onderzocht op de aanwezigheid van platte schijfhoren als mogelijk aanwezige zwaarder beschermde soort. De platte schijfhoren is niet aangetroffen evenals andere beschermde soorten.

Een overzicht van de resultaten van de steeknet bemonstering van de sloten is opgenomen als bijlage 3. De sloten kunnen veilig vanuit de Wet natuurbescherming worden gedempt mits wordt gewerkt conform het zorgvuldigheid artikel (art 1.11 Wnb). Dit houdt in dat dempen onder ecologische werkprotocol met verstoren vooraf en of opdrijvend dempen of isoleren, droogpompen en leegvissen wordt uitgevoerd.

C.] - Omgeving

De projectlocatie is gelegen in een matig open lintbebouwing met een verspreide aanwezigheid van erfbeplantingen. De bebouwing betreft zowel woonhuizen, (voormalige) boerderijen, stallen en schuren. De Zuidzijdseweg wordt met een bredere watergang gescheiden van de Noordzijdseweg met een vergelijkbare opbouw van woningen en beplantingen.
Zowel langs zowel de Zuidzijdseweg als de Noordzijdseweg zijn knot- en laanbomen aanwezig. Een aantal van de opstallen in het bebouwingslint wordt op basis van onze visuele beoordeling als geschikt leefgebied voor de jaarrond beschermde soorten huismus, huis- en boerenzwaluw en vleermuizen beoordeeld (figuur 13).
De woningen en schuren hebben sterk verschillende beplantingen. In de directe omgeving van de projectlocatie betreft het tuinen van woningen en erven van boerderijen met beperkte erfbeplantingen, boomgaardjes, elzensingels, solitair opgaande bomen en knotbomenrijen.

Figuur 13. Directe omgeving Zuidzijdseweg 138 te Polsbroek

8] Beoordeling soortgroepen, beschermde soorten en situaties

8.1.] Algemeen

In het projectgebied en de directe omgeving (beïnvloeding aspecten) worden op basis van uitgevoerd bronnenonderzoek, archiefmateriaal, de regionale ligging, de aanwezige habitats en het migratiegedrag van diersoorten, een aantal beschermde soorten of situaties mogelijk aanwezig geacht. Deze tijdens de Quick Scan te onderzoeken soortgroepen en soorten zijn met een korte onderbouwing weergegeven in tabel 2 en vormde de basis voor het onderzoeksplan tijdens het locatie bezoek.

	Onderzoek status NDFF		Check uitvoeren	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en/of omstandigheden op basis van landschapstypen (laagveen en rivierengebied)
Vaatplanten	Slecht		ja	Let ook op muurplanten
Mossen	Niet		niet	Geen wet NB soorten te verwachten
Korstmossen	Niet		niet	Geen wet NB soorten te verwachten
Paddenstoelen	Niet		niet	Geen wet NB soorten te verwachten
Zoogdieren land	Slecht		ja	Check op verblijfsplaatsen
- vleermuizen	Redelijk		ja	Check op verblijfs-, paar-, voortplantings-, foerageer- en migratiehabitat
Vogels broedvogels	Redelijk		ja	Check opstallen en begroeiingen op broedvogels en beschermde nesten
- wintervogels	Redelijk		niet	
Amfibieën	Goed		ja	Let op overwinteringshabitat
Reptielen	Niet		niet	Geen soorten bekend uit directe omgeving
Vissen	Redelijk		ja	Te dempen sloten
Dagvlinders	Redelijk		niet	Geen habitat beschermde soorten aanwezig
Macronachtvlinders	Niet		niet	Geen wet NB soorten te verwachten
Micronachtvlinders	Niet		niet	Geen wet NB soorten te verwachten
Libellen	Goed		ja	Larven
Sprinkhanen/krekels	Onbepaald		niet	Geen geschikt habitat aanwezig
Over. ongewervelden	Niet		ja	Platte schijfhoren mogelijk bij dempen sloten. Check.
Algemene Zorgplicht			ja	Vast onderdeel QuickScan Wet Natuurbescherming

Tabel 2. Onderzoeksplan bij locatie bezoek mogelijk aanwezige beschermde soorten en situaties

Op basis van deze analyse is tijdens het bureauonderzoek gericht gezocht naar aanvullende informatie en waarnemingen uit de periode 01-01-2015 tot heden via de website Waarneming.nl. Uit deze check is geen aanvullende informatie verkregen. Tijdens het locatiebezoek is, naast het totaal beeld, extra gelet op habitat en/of omstandigheden waarbij mogelijk aanwezige soorten uit deze soortgroepen zouden kunnen voorkomen.

8.2.] Habitat

Zoals beschreven in paragraaf 7.2 tot 7.5 zijn onderstaande biotopen niet in het projectgebied aanwezig of worden niet door de voorgenomen ontwikkeling beïnvloed:

- Rietlanden en ruigten;
- Sprinkhanen (geen schrale en bloemrijke vegetaties aanwezig);
- Reptielen (geen reptielen bekend uit ruime omgeving);
- Dagvlinders, libellen (geen habitat aanwezig).

> **Geconcludeerd wordt dat de voorgenomen ontwikkeling geen effect zal hebben op soorten uit bovengenoemde soortengroepen of die zijn gebonden aan genoemde habitats.**

De aanwezige habitat waar mogelijk effecten kunnen optreden bij de voorgenomen ontwikkeling op beschermde soorten en situaties vanuit de Wet Natuurbescherming betreffen vaatplanten (vegetaties & muren), winterschuilplaatsen (amfibieën, vleermuizen, landzoogdieren), broedvogels (gebouwen, beplantingen, oevers) en vleermuizen (foerageer-, migratie-, paar-, verblijfs- & voortplantingshabitat), water gerelateerde fauna (vissen, larven libellen en amfibieën, platte schijfhoren).

8.3.] Soorten en omstandigheden

In de onderhavige paragraaf worden alleen de resultaten van soorten en omstandigheden nader beschreven die op basis van bovenstaande onderzoeken mogelijk aanwezig kunnen zijn, het betreft:

Vaatplanten

De muren van één opstal bestaat uit metselwerk. Hierop zijn geen muurplanten aangetroffen. Een deel van de projectlocatie is actueel heeft een grasvegetatie. De graslanden worden gebruikt voor het weiden van geiten met aanvullend maaien. Er is een gemengde grassen vegetatie aanwezig met een beperkte bij menging van enkele algemene kruiden. Er zijn geen (beschermde) planten aangetroffen. Ook in de oeverzone van de sloten en in de watergangen zijn geen beschermde planten aanwezig. De watergangen zijn vrij van vegetatie.

> ***Voor het projectgebied wordt geconcludeerd dat er geen belemmeringen vanuit het onderdeel vaatplanten zijn voor de voorgenomen ontwikkeling.***

Landzoogdieren

Algemene soorten zoogdieren als muizen, mol en bruine rat zullen naar verwachting aanwezig zijn binnen de projectlocatie. Voor niet zwaarder beschermde, maar als kwetsbaar beoordeelde, soorten biedt het terrein habitat aan soorten als bijvoorbeeld egel, diverse muizen, bunzing en wezel.

> ***Voor het projectgebied wordt geconcludeerd dat er bij uitvoering van het ontwikkelingsplan geen belemmeringen vanuit het onderdeel zoogdieren in de Wet Natuurbescherming optreden.***
>
> ***Om beschadiging van dieren te voorkomen dient voorafgaand aan het leegruimen en de sloop van de opstallen ruim te worden verstoord zodat mogelijk aanwezige dieren kunnen vluchten.***

Vleermuizen

Voor het atlasblok waar binnen de projectlocatie is gelegen worden vier soorten vleermuizen gemeld in de NDFF documentatie. Vanuit bronnen en eerder onderzoek is bekend dat Zuidzijdseweg tezamen met de Noordzijdseweg en de tussenliggende watergang gebruikt wordt door migrerende en foeragerende vleermuizen.

Het erf van de projectlocatie is door de openheid en beperkt aanwezige beplanting matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

De bij de projectontwikkeling betrokken opstallen zijn geïnspecteerd op aanwezigheid van vleermuis verblijfplaatsen, sporen die op (recent) verblijf wijzen en/of geschikte locaties voor vleermuizen om zich te vestigen. Er zijn tijdens dit bezoek geen vleermuizen, sporen van vleermuizen of mogelijkheden voor vleermuizen aangetroffen. Wij sluiten de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in opstal 1 (schuur) en opstal 2 (hooiberg) uit op basis van het ontbreken van spouwen, plafonds of anderszins als geschikt beoordeelde verblijf locaties.

Hoewel er geen sporen van (recent) gebruik door vleermuizen zijn aangetroffen, kan voor opstal 3 (aangebouwde schuur) gebruik door vleermuizen niet worden uitgesloten. De opstal is toegankelijke en in het bijzonder de zolder verdieping is een geschikte habitat. Voor opstal 3 wordt aanvullend vleermuis onderzoek, conform het vleermuisprotocol geadviseerd. Door dit onderzoek separaat op te starten kan dit nog binnen de onderzoeksperiode van 2021 worden afgerond.

Als gevolg van een aantal verschillende als potentieel voor vleermuizen geschikt beoordeelde opstallen langs de Noord- en Zuidzijdseweg en beschikbare informatie omtrent het gebruiken als foerageergebied en vliegroute van deze infra structuur kan migratie en foerageren van vleermuizen in de nabijheid van de projectlocatie niet worden uitgesloten. Om verstoring van vliegroutes en foeragerende vleermuizen te voorkomen dient bij de projectontwikkeling terughoudend met bouwplaats verlichting te worden omgegaan. Indien bouwplaats verlichting noodzakelijk is, dient te worden gewerkt met gerichte lichtbronnen zonder uitstraling effect.

- ***Voor het projectgebied wordt geconcludeerd dat de opstallen met nummer 1 & 2 ongeschikt zijn als winter-, kraam- & paarverblijfplaats of anderszins geschikt zijn voor verblijvende vleermuizen.***
- ***Voor opstal 1 is gebruik door vleermuizen niet zonder meer uit te sluiten. Hier wordt aanvullend vleermuis onderzoek, conform het vleermuisprotocol geadviseerd.***
- ***Vliegroutes en foerageerhabitat zijn langs de aangrenzende weg met watergang aanwezig. Om verstoring van vliegroutes en foerageergebied te voorkomen dient zo veel als mogelijk te worden afgezien van bouwplaats verlichting. Indien dit als nog noodzakelijk wordt bevonden dient met gerichte lichtbronnen en afschermingsmaatregelen voor uitstralend licht te worden gewerkt.***

<u>Broedvogels en jaarrond beschermde nesten</u>

Binnen de projectlocatie is een bewoond nest van een winterkoning in opstal 1 en een nest van een duif in opstal 2 aangetroffen. Beide soorten hebben geen jaarrond beschermde nesten. Alle inheemse vogels in Nederland zijn in deze fase beschermd. Zolang de nesten in gebruik zijn (eieren, niet vliegvlugge kuikens of recent uitgevlogen vogels die nog terugkeren naar het nest) mogen deze niet worden verstoord. Buiten het broedseizoen / de gebruiksperiode door vogels kan sloop van de opstal plaatsvinden. Op en rond het erf zijn geen waarnemingen van huismussen gedaan. De soort is geen broedvogel van het projectgebied.

Het erf heeft een beperkt aantal houtopstanden en solitaire bomen. Alle houtopstanden zijn gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten. Deze zijn niet aangetroffen. In een kleine houtopstand aan de westzijde werd een nest van een houtduif aangetroffen in een vlierstruik. Ook hier geldt dat geen snoei plaats kan vinden zolang het nest in gebruik is. Naar verwachting zal deze houtopstand niet door het ontwikkelplan worden beïnvloed.
De gras en ruigte vegetatie biedt geen geschikte broedgelegenheid voor vogels. De oevers van de te dempen watergangen kunnen broedgebied vormen voor watervogels als eenden en meerkoet. Voor jaarrond beschermde nesten bieden de oevers geen habitat. Alle oevers zijn geïnspecteerd er zijn geen nesten aangetroffen. Voorafgaand aan het dempen van de sloten dient een vogelcheck langs de oevers te worden uitgevoerd waarna de oevers worden kort gemaaid voordat het dempen aanvangt. Indien in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld.

- ***Voor het projectgebied wordt geconcludeerd dat er geen ontheffing aanvraag voor het onderdeel broedvogels en jaarrond beschermde nesten noodzakelijk is, mits sloop plaatsvindt buiten het broedseizoen en na verlaten van de nesten van winterkoning en houtduif.***
- ***Voor het snoeien rooien van beplantingen is vanuit het onderdeel vogels geen belemmering mits de werkzaamheden worden uitgevoerd na het broedseizoen en het verlaten van het houtduiven nest. Voorafgaand aan het rooien dient een vogelcheck plaats te vinden. De mogelijkheid bestaat dat vanuit gemeentelijk beleid er een kapvergunning voor de bomen noodzakelijk is.***
- ***Voorafgaand aan het dempen van de sloten dienen de oevers te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van vogels. Dempen dient eveneens buiten het broedseizoen plaats te vinden. Voorafgaand aan het dempen dienen de oevers te worden korte gemaaid.***

Amfibieën

Tijdens het locatiebezoek is gelet op de aanwezigheid van geschikte habitat voor amfibieën. De landhabitat biedt geen mogelijkheden als overwinteringshabitat voor amfibieën die zich ingraven in bodems. Onder opgeslagen materialen in de schuren kunnen mogelijk soorten als gewone pad en kleine watersalamander zich bevinden Bij het leegruimen dient aandacht te worden besteed aan de aanwezigheid van deze soorten. Bij aantreffen dienen ze te worden uitgenomen en op een geschikte plaats te worden terug geplaatst.

Het te dempen water heeft een zeer beperkte habitat als voortplantingswater. De afwezigheid van ondiepe luwe delen, de afwezigheid van waterplanten en de directe aansluiting op water met een visbestand zijn hier aanleiding voor. Larvale stadia van amfibieën kunnen echter niet geheel worden uitgesloten.

- ***Geconcludeerd is dat er geen belemmeringen zijn van uit de soortgroep amfibieën met betrekking tot de landhabitat.***
- ***Voor de larvale stadia is er een kleine mogelijkheid dat deze gebruik maken van de te dempen sloten. Het betreft in voorkomend geval geen zwaarder beschermde soorten.***
- ***Geconcludeerd wordt dat er geen ontheffing aanvraag voor dit onderdeel noodzakelijk is. Wel dient vanuit het zorgvuldigheidsbeginsel het dempen volgens een ecologisch werkprotocol plaats te vinden (zie ook "Water gerelateerde fauna" en bijlage 4)***

Water gerelateerde fauna

Binnen het projectgebied zullen een viertal sloot delen worden gedempt. De sloten hebben geen begroeiing van waterplanten. De oevers zijn niet beschoeid overwegend kort met weinig oevervegetatie. Alleen het gedeelte van de wetering heeft aan één zijde een meer structuurrijke begroeiing.

Tijdens het locatie bezoek zijns de te dempen watergang geheel bemonsterd met een standaard steeknet. Daarnaast is specifieke aandacht besteed aan de platte schijfhoren als mogelijk aanwezige zwaarder beschermde soort met een verspreid voorkomen het westelijk veenweidegebied.
Aangetroffen soorten waren allen algemene soorten van voedselrijk water als bootsmannetje, zoetwaterpissebed, gewone zwemwants en mollusken als de posthoornslak. In het bijzonder de wetering (sloot c) is als geschikt beoordeeld voor algemene poldervissen. Voor bittervoorn is de wetering matig geschikt beoordeeld. Er is gericht gevist op locaties waar mogelijk bittervoorn aanwezig zou kunnen zijn. De soort is niet aangetroffen.
De resultaten van de steeknet bemonstering zijn weergegeven in Bijlage 3.

- ***Bevonden is dat de sloot veilig vanuit de Wet natuurbescherming kan worden gedempt mits volgens een ecologisch werkprotocol wordt gewerkt. Vooraf uitmaaien van de oevers, verstoren en opdrijvend dempen naar open slooteinde is hierbij van belang. In de locatie specifiek situatie is het van belang dat bij het opdrijven naar de wetering wordt toegewerkt en de wetering als laatste wordt gedempt opdrijven d in westelijke richting.***
  Een toepasbaar ecologisch werkprotocol is opgenomen als bijlage 3.

Algemene zorgplicht voor wilde flora- en fauna

Conform de Wet Natuurbescherming geldt voor alle soorten een zorgplicht (artikel 1.11). Voor de voorgenomen werkzaamheden worden geen andere situaties verwacht dan bij de beoordeling van soortgroepen en situaties is beschreven. Er is dan ook geen aanleiding om extra maatregelen vanuit de algemene zorgplicht te treffen anders dan hierboven vermeld.

Wel is het steeds raadzaam om tijdens de bouwactiviteiten alert te zijn op de aanwezigheid van fauna en indien dieren worden gesignaleerd deze zorgvuldig te verplaatsen naar een veilige locatie in de omgeving en advies in te winnen bij een ecoloog.

Als algemene beschermende en mitigerende maatregelen voor het onderhavige projectgebied worden de volgende onderdelen geadviseerd:

- ***Het steeds voorhanden hebben van enkele emmers of kuipen om eventueel aangetroffen dieren apart te kunnen zetten. Indien dieren tijdelijk worden opgeslagen dienen deze binnen maximaal één uur na de vondst te worden uitgezet op een geschikte locatie voor de soort buiten het projectgebied. Eventueel opgeslagen dieren in kuipen dienen op een beschutte en schaduwrijk plaats te worden bewaard;***
- ***Het voorkomen of beperken van bouwplaats verlichting en indien dit noodzakelijk is het toepassen van een gerichte lichtbron met voorkoming van zij- of boven uitstraling;***
- ***Het beperken van opslag van bouwmaterialen als grond, zand, etc. in hopen tijdens de bouwperiode. Indien tijdelijk in depot plaatsen van zand- en/of grond noodzakelijk is dient vestiging van fauna te worden voorkomen door:***
  - ***afschermen van opgeslagen grond en zand in depot met een amfibieënraster in de periode oktober - maart;***
  - ***het in flauw talud (< 45 graden) of laag depot (< 0.60 meter) afwerken zodat oeverzwaluwen geen nestplaatsen betrekken;***
- ***Het dempen van de watergang uitsluitend uitvoeren volgens een ecologisch werkprotocol, waarin minimaal is opgenomen het verstoren van het te dempen deel vooraf en het opdrijvend dempen naar een open slooteinde.***
- ***Het op afroep kunnen beschikken over een ecoloog bij aantreffen van mogelijk beschermde situaties m.b.t. de Wet Natuurbescherming.***

9] Conclusie

De ontwikkelingslocatie gelegen aan de Zuidzijdseweg 138 te Polsbroek gelegen op het kadastrale perceel Lopik sectie D nummers 1086, 1114, 1115, 1161 en 1162 zijn zowel administratief als door middel van locatie onderzoek beoordeeld op de aanwezigheid van beschermde soorten en situaties in het kader van de Wet natuurbescherming en op de ligging ten opzichte van Beschermde Natuurgebieden.
Gebleken is dat er geen effecten zullen optreden die van invloed zijn op beschermde gebieden.

M.b.t. soortbescherming leiden de bevindingen tot de noodzaak voor het uitvoeren van aanvullend onderzoek naar vleermuizen voor de deellocatie opstal 3. De beide overige opstallen, de erfinrichting en het dempen van de sloten kan zonder aanvullend onderzoek of ontheffing aanvraag vanuit de Wet natuurbescherming worden uitgevoerd mits aan mitigerende voorwaarden en het hanteren van een ecologisch werkprotocol bij het dempen van de sloten wordt voldaan.

De conclusies zijn onderstaand tabelmatig samengevat, aanbevelingen ten bate van preventieve of mitigerende maatregelen zijn bij de betreffende soortgroepen puntsgewijs weergegeven.

Samenvattende tabel QuickScan Wet natuurbescherming

Zuidzijdseweg 138 te Polsbroek

Soortgroep (beschermde soorten)		*Habitat geschikt*	*Ingreep verstorend*	*Nader onderzoek*	*Ontheffing*	*Opmerkingen*
Vaatplanten	- algemeen	Nee	Nee	Nee	Nee	
	- muurvegetaties	Nee	Nee	Nee	Nee	
Mossen & korstmossen		N.v.t.	N.v.t.	Nee	Nee	
Broedvogels	- algemeen	**Ja**	Mogelijk	Nee	Nee	**Broedplaats houtduif en winterkoning dient te zijn verlaten alvorens tot sloop kan worden over gegaan.**
	- jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	Nee	
Vleermuizen	- vliegroute	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	Het voorkomen van uitstralend licht tijdens de bouw activiteiten
	- foerageergebied	Ja	Mogelijk	Nee	Nee	
	- kraamverblijven	**Mogelijk**	**Mogelijk**	**Ja**	pm	**Betreft uitsluitend opstal nr. 3. Vleermuis onderzoek conform protocol is opgestart.**
	- winterverblijven	**Mogelijk**	**Mogelijk**	**Ja**	pm	

Grondgebonden zoogdieren	Mogelijk	Mogelijk	Nee	Nee	Leegruimen en verstoren voor aanvang sloopwerken
Amfibieën	Mogelijk	Mogelijk	Nee	Nee	Geen opslag van grond en zandhopen in de periode dat amfibieën de overwinterings locaties betrekken of afschermen met een amfibieënraster in de periode oktober -maart;
Vissen	**Ja**	Mogelijk	Nee	Nee	**Werken volgens ecologische werkprotocol bij het dempen**
Reptielen	Nee	Nee	Nee	Nee	
Vlinders & libellen	N.v.t.	N.v.t.	Nee	Nee	
Overige ongewervelden	Nee	Nee	Nee	Nee	
Watergebonden fauna	**Ja**	Mogelijk	Nee	Nee	**Werken volgens ecologische werkprotocol bij het dempen**
Algemene zorgplicht Wnb					
Algemene zorgplicht flora & fauna	**Ja**	**Algemene zorgplicht voor flora en fauna geldt voor alle in het wild levende planten en dieren in Nederland (art 1.11 Wnb). Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient dan ook steeds rekening te worden gehouden met flora en fauna. Bij aantreffen van dieren dienen deze voorzichtig buiten de projectlocatie op een geschikte plaats te worden gebracht. Bij twijfel dient ecologisch advies te worden ingewonnen. Geadviseerd wordt relevante genoemde maatregelen onder de paragraaf algemene zorgplicht toe te passen.**			
Gebiedsbescherming	***Afstand tot***	***Ingreep verstorend***	***Vergunning plichtig***	***Opmerkingen***	
Natura 2000	4995m	Nee	Nee		
Programmatische aanpak Stikstof (PAS)	n.v.t.	n.v.t.	Nee		
Natuur Netwerk Nederland	2665 m	Nee	Nee		
Weidevogelkerngebied	250 m	Nee	Nee		

Tabel 3. Samenvatting bevindingen QuickScan Wet Natuurbescherming Zuidzijdseweg 138 Polsbroek

10]. Literatuur en bronnen

Gebruikte literatuur

Bruijnzeel L.W. & L.G.M. Schotman (2011): Onderbouwing verstoringsafstanden voor weidevogelpopulaties. A&W rapport 1642/Alterra rapport 2184

Buisman, D. & R.J.S. Terlouw (1969-heden): Natuurregistraties in de Krimpenerwaard e.o. Archief R.J.S. Terlouw.

Geraadpleegde websites:

www.ahn.arcgisonline.nl/ahnviewer/ahn4
www.bodemdata.nl
www.boerenbunder.nl
www.boerenlandvogelsnederland.nl
www.bom.services.geodesk.nl/bom_2018/index.
www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/subsidiestelsel-natuur-en-landschap/
www.eis.nl
www.googleearth.nl
www.hhsk.nl
www.ndff.nl
www.nvwk.nl
www.kenniscentrumweidevogels.nlwwwatlas.odmh.nl/Theme=SBK
www.opentopo.nl
www.pdok/viewer.nl - onderdelen AHN3, bodemkaart, cultuurhistorische waardenkaart
www.ravon.nl
www.RUG/stikstofgevoeligenatuur
www.sovon.nl
www.vleermuisnet.nl
www.vzz.nl
www.webkaart.provincie-utrecht.nl
www.waarneming.nl

BIJLAGEN

BIJLAGE 1. Verantwoording ecologische deskundigheid - Bui-TeGewoon | groenprojecten

Definitie deskundig ecoloog (Bron: Dienst Regelingen, van het Ministerie van Economische zaken).

Het ministerie van Economisch zaken, verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis moet zijn opgedaan doordat de deskundige:

- Op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; *en/of*
- Op MBO niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; *en/of*
- Als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau wat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; *en/of*
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, de Landschappen, Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied; *en/of*
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied voor soortenmonitoring en/of bescherming.

Verantwoording deskundigheid Bui-TeGewoon, groenprojecten.

De ecologische begeleiding namens de opdrachtgever is uitbesteed aan bureau Bui-TeGewoon | groenprojecten. Vanuit dit bureau zullen de werkzaamheden worden gecoördineerd en het ecologisch deel worden uitgevoerd door de heer **R.J.S. Terlouw.**

Terlouw heeft specialisatie ontwikkeld in inrichting en beheer van natuur en landschap in het algemeen. Ten opzichte van flora en fauna heeft Terlouw kennis van vrijwel het gehele soortspectrum, waarbij specialisatie is ontwikkeld in vogels, amfibieën, zoogdieren en ongewervelden. Terlouw is aangesloten bij o.a. SOVON, Vogelbescherming Nederland, RAVON, VZZ, KNNV, EIS Nederland en Stichting Partner. Voor deze organisaties is hij actief als vrijwilliger, waarvan voor SOVON gedurende 26 jaar een districts-coördinatorschap is vervuld.
Vanuit zijn basisprofessie als medewerker van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en een dienstverband van 22 jaar als regiohoofd bij de Stichting het Zuid-Hollands Landschap heeft hij vanaf 1988 kennis opgedaan m.b.t. natuurbeheer en inrichting van natuurterreinen. Sedert 2012 voert Terlouw een zelfstandig ecologisch advies- en onderzoeksbureau waarvoor inmiddels voor meer dan zestig opdrachtgevers opdrachten zijn uitgevoerd.

Administratieve taken rondom de ecologische begeleiding worden verzorgd door mevrouw **A. Buisman** van Bui-TeGewoon | groenprojecten.

Buisman heeft ruim 12 jaar ervaring in administratie, verpachting, cartografie en bureaustudies in natuur en landschap gerelateerde projecten, die zijn opgedaan tijdens een dienstverband bij de Stichting Het Zuid-Hollands Landschap en bij Bui-TeGewoon | groenprojecten. Buisman is aangesloten en actief als vrijwillig inventarisatiemedewerker bij o.a. SOVON, voor welke organisatie zij 11 jaar als assistent districtscoördinator heeft opgetreden. Buisman is als mede-eigenaar verbonden aan Bui-TeGewoon | groenprojecten.

BIJLAGE 2. Beknopte levering NDFF

projectnaam Zuidzijdseweg 138 Polsbroek
doel QS wet NB
datum 04-05-2021 08:23
ordernummer HNL 2021-54
geselecteerde kilometerhokken 120-444

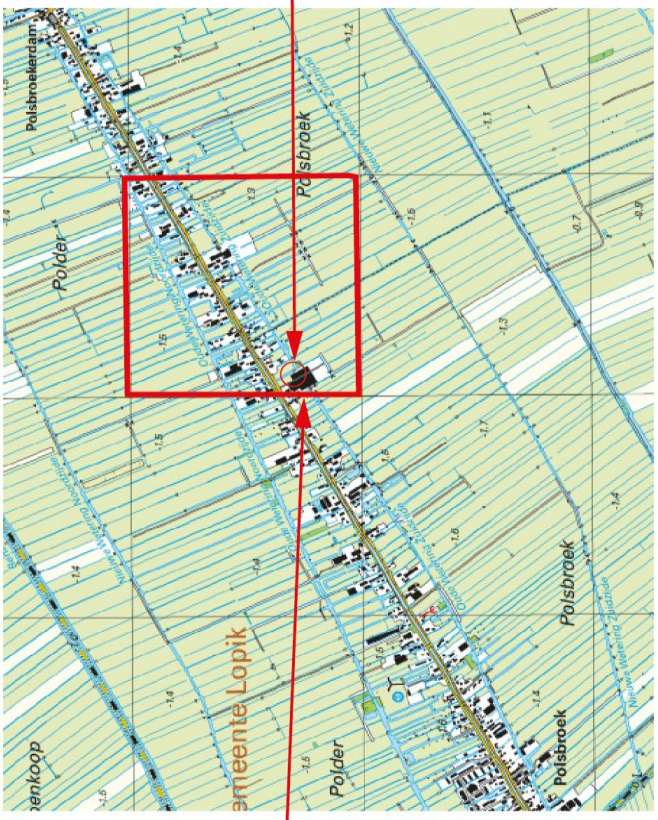

120 - 444	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	vlinders	landzoogdieren	broedvogels	wintervogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	microvaste libellen	microvaste libellen	libellen	sprinkhanen en krekels	overige soortgroepen
Rode-lijstsoorten					1	1	11										
Vogelrichtlijn							31	137									
Habitatrichtlijn					4				1								
Wnb-andere soorten (PROV)									1								
Wnb-andere soorten (NL)						2			3								
Aantal soorten	51				4	5	30	156	6		4	9			6	1	
Detaillering	100%/0%				100%/0%	91%/0%	38%/13%	14%/0%	100%/0%		100%/0%	100%/0%			100%/0%	100%/0%	
Volledigheid onderzoek	slecht	niet	niet	niet	redelijk	slecht	redelijk*	redelijk*	goed	niet	redelijk	redelijk	niet	niet	goed	onbepaald	niet
Onderzoeks-periode	2001-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021	2011-2021

BIJLAGE 3. Overzicht resultaten bemonstering te dempen water

bui-tegewoon
groenprojecten

Aanvullend onderzoek Wet Natuurbescherming te dempen sloten

LOCATIE: Projectlocatie Zuidzijdseweg 138 te Polsbroek

omschrijving \ sloot codering	a	b	c	d	e
lengte (m)	13.00 m	121.00 m	42.00 m	64.50 m	96.50 m
breedte (m)	2.50 m	gem. 3.60 m	gem. 9.50 m	4.75 m	ge. 3.00 m
waterdiepte (m)	< 0.40 m	gem. < 0.30 m	gem > 0.50	> 0.50	< 0.35 m
sliblaag (m)	0.20 m	0.20/0.30 m	gem. 0.25 m	< 0.15	gem. 0.25 m
watervegetatie	geen	geen	geen	geen	kroos in soorten
oevertype noord-oost	overwegend kale open bodem	deels kale bodem deels ruderaal	NW -1.00 m matig structuurrijk	kort steil grasdominant	1.50 m uitgetrapt matig kruiden
oevertype zuid-west	ruderaal	kort steil grasdominant	ZO -1.00 m structuurrijk	kort steil grasdominant	1.50 m uitgetrapt matig kruiden
oevervegetatie	geen kale en/ korte vegetatie oevers (geiten begrazing)	oostzijde deels kale bodem oostzijde deels kort grasdominant westzijdekort en grasdominant	noordzijde overwegend kort grasdominant lokaal wat gelelis zuidzijde matig structuurrijke vegetatie van algemene grove oeverkruiden	oostzijde kort grasdominant westzijde kort productie gras frequente melkvee beweiding	oost & westzijde gelijk enigszins uitgetrapte oever grasbezetting < 65% verspreid lage oeverkruiden aanwezig
aangetroffen fauna	zoetwaterpissebed (3)	zoetwaterpissebed (div) grote poelslak (2) duikerwants spec. (2)	grote poelslak (meerdere) posthoornslak (2) driedoornige stekelbaars (5) zwemwants (4) duikerwants (div) bootsmannetje (2)	zoetwaterpissebed (4) bootsmannetje (3) grote poelslak (5) oorvormige poelslak (1)	duikerwants (7) bootsmannetje (4) zwemwants (1) gewone schijfhoorn (2) grote poelslak (4) driedoornige stekelbaars (3)
overige informatie	beide zijde afgesloten/geisoleerd				
bemonstering platte schijfhoorn (datum/aangetroffen J/N)	02 juni 2021 / niet aangetroffen				

© Bui-TeGewoon | groenprojecten.

ECOLOGISCHE WERKPROTOCOLLEN WET NATUURBESCHERMING
"DEMPEN VAN WATERGANG"

Locatie specifieke informatie

Project
Ontwikkeling locatie Zuidzijdseweg 138 te Polsbroek.

Onderdeel
Dempen van sloten en slootdelen

Beschikbare informatie ecologie
- *Terlouw R.J.S. [2021]: Quick Scan Wet Natuurbescherming Zuidzijdseweg 138 te Polsbroek (BTG.RAPP.2021/36)*

Conclusie ecologisch onderzoek en advies m.b.t. dempen watergangen
Vanuit de Wet Natuurbescherming beschermde soorten leiden de bevindingen niet tot de noodzaak voor het aanvragen van ontheffingen en of een specialistisch vervolg onderzoek m.b.t. de te dempen watergangen, mits aan mitigerende voorwaarden tijdens de uitvoering van de werkzaamheden wordt voldaan.
Met betrekking tot het dempen van de sloot is het volgende geconstateerd:
- *Er heeft een bemonstering van de te dempen watergangen plaatsgevonden.*
- *Er zijn geen beschermde dieren aangetroffen of habitats van beschermde dieren aangetroffen.*
- *Dempen kan zonder ontheffing aanvraag plaatsvinden mits wordt gewerkt onder een ecologisch werkprotocol.*

Definitie dempen van watergangen

Onder het dempen van watergangen wordt verstaan het dichten van sloten, plassen en overige watergangen met een grotere lengte dan 10 meter en die in open verbinding staan met het oppervlakte watersysteem. Damaanleg wordt als puntlocatie beoordeeld, mits de aan te leggen dam een kleinere maat dan 10 meter slootlengte heeft.

Algemene aandachtpunten

- Bij noodzakelijke uitvoering van werkzaamheden in het broedseizoen dient steeds rekening te worden gehouden met broedende vogels. Werkzaamheden kunnen alleen worden uitgevoerd indien vooraf een broedvogelcheck heeft plaatsgevonden waarbij **geen** nesten in aanbouw, nesten met eieren en nesten met niet vliegvlugge jongen zijn aangetroffen. Indien nesten worden als boven vermeld worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot dat de nesten verlaten zijn. *Voorafgaande controle vereist*
- Indien waterspitsmuis (langs de oever) kan worden verwacht (ecoloog) mogen de werkzaamheden uitsluitend in de periode september – maart worden uitgevoerd. In deze situatie is gebruik van zwaar materieel op de oever binnen 2.50 meter vanaf de waterlijn niet togestaan om vernietiging van holen te voorkomen. *Ongeschikte habitat en geen overige aanwijzingen aangetroffen*
- Indien amfibieën aanwezig zijn dient te worden gedempt buiten de voortplantingsperiode en de periode waarin de larvale stadia aanwezig zijn (februari – juni). *Habitat ongeschikt*
- In periode dat de larvale stadia van amfibieën de watergang verlaten kunnen (kortdurend) vele tientallen tot soms honderden dieren op het aangrenzende terrestrische gebiedsdeel aanwezig ("paddenregen"). In de periode eind juni / half juli dient voorafgaand aan de start van de werkzaamheden te worden gecontroleerd op 'paddenregen'. Indien dit wordt aangetroffen kan de oever van de watergang niet worden bereden met machines tot de juveniel dieren zich hebben verspreidt. *Optreden als onwaarschijnlijk beoordeeld, maar check voorafgaand aan dempen.*

- Om te voorkomen dat waterdieren worden gedood dienen te dempen sloten of:
  - vooraf te worden dichtgezet, gedeeltelijk leeg gepompt en afgevist;
  - of vanaf één zijde te worden gedempt met opdrijven van dieren naar een open slooteinde; *Op basis de ten opzichte van elkaar complexe ligging en de maat en schaal van de verschillende slootjes wordt geadviseerd voor de geïsoleerde sloot a] de eerste genoemde werkwijze toe te passen. Voor de overige sloten wordt geadviseerd opdrijvend in combinatie met frequente verstoring naar de grotere wetering c] te dempen. De grote wetering wordt als laatste opdrijvend gedempt in westelijke richting.*
- Bij aanwezigheid van krabbenscheervelden is ook de groene glazenmaker niet uit te sluiten. Bij watergangen met een rijke watervegetatie van ondergedoken planten kan platte schijfhoorn niet worden uitgesloten. In deze situaties dient de watervegetatie te worden uitgenomen en teruggeplaatst in een hiertoe geschikte watergang in de directe omgeving. *Niet aangetroffen*

© Bui-TeGewoon | groenprojecten.

Onderdeel a - Werkperioden en voorwaarden (algemeen)

Baggerperiode
In sommige situaties wordt voorafgaand aan het dempen de bagger uitgenomen en op de oever geplaatst. Met het oog op de mogelijke aanwezigheid van soorten als grote modderkruiper, bittervoorn amfibieën en platte schijfhoorn dienen werkzaamheden te worden uitgevoerd buiten de voortplantingsperiode van deze soorten. Ook voor waterspitsmuis is dit de meest gunstige periode.
Geen beschermde soorten aangetroffen te verwachten. Bij vooraf baggeren verstandig om onderstaande adviezen te volgen. Uitgenomen bagger regelmatig nalopen op aanwezigheid van dieren. Bij aantreffen terug zetten in onverstoorde sloten.

Werktemperaturen:
Werkzaamheden aan watergangen kunnen uitsluitend worden uitgevoerd bij watertemperaturen groter dan + 4 °C en kleiner dan +25°C.

Beschikbare voorzieningen:
Tijdens de uitvoering dienen steeds een geschikt net om dieren uit te kunnen nemen en een bassin (grote emmer/speciekuip) gereed te staan.

Onderdeel b - Dempen van lengte sloten

Indien over een grotere lengte sloten worden gedempt dienen afhankelijk van de situatie mitigerende maatregelen te worden genomen. Dit kan zowel bestaan uit het dichtzetten van de sloot waarna het ingesloten deel wordt leeg gevist of 'opdrijvend dempen' met frequente verstoring naar een open slootdeel. *Zie conclusie ecologisch onderzoek.*

C1 uitmaaien oevers
Om goed zicht op de werkzaamheden te verkrijgen dienen de oever vegetatie kort te zijn bij uitvoering van de werkzaamheden. Bij een hogere oevervegetatie dan 20 centimeter wordt de over vegetatie eerst kort uit gemaaid en afgeruimd. Voorafgaand aan het uit maaien dient een fauna en in het broedseizoen een broedvogelcheck te worden uitgevoerd. *Maatregel van toepassing in de onderhavige situatie*

C2 afdammen en leegvissen
Bij deze methode wordt het te dempen slooteinde aan beide zijde dichtgezet waarna het waterpeil met behulp van een pompunit wordt verlaagd tot circa 10 /15 centimeter. Nadat het waterpeil is verlaagd wordt het betrokken slootdeel leeg gevist en worden aangetroffen dieren overgezet naar een nabij gelegen watergang buiten de beïnvloeding van de werken. Nadat het slootdeel is afgevist kan het water verder worden uitgepompt. Direct nadat de watergang is drooggevallen wordt een controle uitgevoerd of er dieren zijn achtergebleven. Denk hierbij ook aan zwanenmossels! *Geadviseerde aanpak voor geheel geïsoleerde sloot a]*

Uitvoerings voorwaarden afvissen:
Afvissen dient steeds plaats te vinden door een ter zake kundig ecoloog.

Werktemperaturen:
Werkzaamheden aan watergangen kunnen uitsluitend worden uitgevoerd bij watertemperaturen groter dan + 4 °C en kleiner dan +25°C.

Beschikbare voorzieningen:
Tijdens de uitvoering dienen steeds een geschikt net om dieren uit te kunnen nemen en een bassin (grote emmer/speciekuip) gereed te staan.

C3 opdrijvend dempen
Kleine slootdelen, zeer smalle watergangen en zeer ondiepe watergangen kunnen doormiddel van zogenaamd "opdrijvend dempen" worden aangepakt. In deze situatie wordt de watergang aan één zijde dichtgezet, waarna in rustig tempo wordt gedempt in de richting van een open sloot einde. Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden en bij elke werkhervatting worden mogelijk aanwezige dieren verstoord in de richting van het open slooteinde door met een bezem, hark, net de oevers en watergang leeg te vegen.
Het dempingsmateriaal dient niet rechtsreeks vanuit de kipper in de sloot te worden gebracht, maar naast de watergang op het maaiveld te worden geplaats en rustig met een mobiele graafmachine in de sloot te worden geplaatst zodanig dat geen dieren ingesloten kunnen raken. *Geadviseerde werkwijze sloten b] tot e], waarbij de sloten b], d] en e] eerst worden gedempt opdrijvend naar wetering c] en wetering c] als laatste van oost naar west opdrijvend wordt gedempt.*

Werktemperaturen:
Werkzaamheden aan watergangen kunnen uitsluitend worden uitgevoerd bij watertemperaturen groter dan + 4 °C en kleiner dan +25°C.

Beschikbare voorzieningen:
Tijdens de uitvoering dienen steeds een geschikt net om dieren uit te kunnen nemen en een bassin (grote emmer/speciekuip) gereed te staan.

Bui-TeGewoon, groenprojecten – ecologische werkprotocollen – Zuidzijdseweg 138 te Polsbroek– onderdeel: Slootdemping

IN OPDRACHT VAN: